

Doložka vybraných vplyvov

1. Základné údaje	
Názov materiálu	
Návrh zákona o dani zo sladených nealkoholických nápojov a o zmene a doplnení niektorých zákonov.	
Predkladateľ (a spolupredkladateľ)	
Ministerstvo financií Slovenskej republiky.	
Charakter predkladaného materiálu	☐ Materiál nelegislatívnej povahy
	☒ Materiál legislatívnej povahy
	☐ Transpozícia/ implementácia práva EÚ
<i>V prípade transpozície/implementácie uveďte zoznam transponovaných/implementovaných predpisov:</i>	
Termín začiatku a ukončenia PPK	April 2024
Predpokladaný termín predloženia na pripomienkové konanie	April 2024
Predpokladaný termín začiatku a ukončenia ZP**	
Predpokladaný termín predloženia na rokovanie vlády SR*	

2. Definovanie problému	
<p>Z dôvodu naliehavej potreby konsolidácie verejných financií a stabilizácie štátneho dlhu sa ako jedno z opatrení navrhuje zaviesť daň zo sladených nealkoholických nápojov. Takéto opatrenie v oblasti nepriamych daní je spojené s menšími negatívnymi vplyvmi na potenciál ekonomiky ako napr. v oblasti priamych daní. Predmetná daň je zároveň štandardným fiškálnym nástrojom, ktorý popri generovaní dodatočných príjmov mnohé krajiny využívajú ako daňový komplement na zníženie spotreby negatívnych externalít (v tomto prípade sladených nealkoholických nápojov), čo sekundárne môže priniesť zdravotné benefity ich terajším spotrebiteľom, resp. prispieť k predchádzaniu nepriaznivých zdravotných dôsledkov. Zdaňovanie sladených nealkoholických nápojov odporúča aj Svetová zdravotnícka organizácia (WHO) ako jednu z foriem motivovania spotrebiteľov sladených nealkoholických nápojov k zdravšiemu spôsobu života redukciou ich nadmernej spotreby. Z pohľadu zdravia a výživových potrieb neexistuje sladený nealkoholický nápoj, ktorý by človek musel nevyhnutne konzumovať.</p>	
3. Ciele a výsledný stav	
<p>Cieľom návrhu zákona o dani zo sladených nealkoholických nápojov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „návrh zákona“) je zavedenie dane zo sladených nealkoholických nápojov, ktorej budú podliehať nealkoholické nápoje sladené cukrom alebo akýmkoľvek inými sladidlami. Daň zo sladených nealkoholických nápojov predstavuje štandardný fiškálny nástroj zavedený aj v iných členských štátoch Európskej únie a mnohých ďalších krajín sveta, ktorým je možné regulovať spotrebu negatívnych externalít, v tomto prípade sladených nealkoholických nápojov.</p>	
4. Dotknuté subjekty	
<p><i>Uveďte subjekty, ktorých sa zmeny predkladaného materiálu dotknú priamo aj nepriamo:</i> Finančné riaditeľstvo Slovenskej republiky, daňové úrady, podnikateľské subjekty, ktorých ekonomická činnosť súvisí s výrobou alebo distribúciou sladených nealkoholických nápojov a koneční spotrebiteľia.</p>	
5. Alternatívne riešenia	
<p>Neboli identifikované žiadne iné alternatívne riešenia k návrhu zákona. Nulový variant – nezavedením dane zo sladených nealkoholických nápojov, t. j. ponechaním súčasného stavu by nedošlo k zvýšeniu príjmov štátneho rozpočtu. Nezavedenie predmetnej dane by tak sťažilo aj konsolidačné opatrenia na strane štátneho rozpočtu.</p>	
6. Vykonávacie predpisy	
<p><i>Predpokladá sa prijatie/zmena vykonávacích predpisov?</i> ☐ Áno ☒ Nie</p> <p><i>Ak áno, uveďte ktoré oblasti budú nimi upravené, resp. ktorých vykonávacích predpisov sa zmena dotkne:</i></p>	
7. Transpozícia/implementácia práva EÚ	

Uveďte, či v predkladanom návrhu právneho predpisu dochádza ku goldplatingu podľa tabuľky zhody, resp. či ku goldplatingu dochádza pri implementácii práva EÚ.

Áno Nie

Ak áno, uveďte, ktorých vplyvov podľa bodu 9 sa goldplating týka:

8. Preskúvanie účelnosti

Preskúvanie účelnosti návrhu zákona sa uskutoční v súlade s bodom 10. Jednotnej metodiky na posudzovanie vybraných vplyvov (Ex post hodnotenie).

* vyplniť iba v prípade, ak materiál nie je zahrnutý do Plánu práce vlády Slovenskej republiky alebo Plánu legislatívnych úloh vlády Slovenskej republiky.

** vyplniť iba v prípade, ak sa záverečné posúdenie vybraných vplyvov uskutočnilo v zmysle bodu 9.1. jednotnej metodiky.

*** posudzovanie sa týka len zmien v I. a II. pilieri univerzálneho systému dôchodkového zabezpečenia s identifikovaným dopadom od 0,1 % HDP (vrátane) na dlhodobom horizonte.

9. Vybrané vplyvy materiálu			
Vplyvy na rozpočet verejnej správy z toho rozpočtovo zabezpečené vplyvy, v prípade identifikovaného negatívneho vplyvu	☒ Pozitívne	☐ Žiadne	☒ Negatívne
	☒ Áno	☐ Nie	☐ Čiastočne
v tom vplyvy na rozpočty obcí a vyšších územných celkov z toho rozpočtovo zabezpečené vplyvy, v prípade identifikovaného negatívneho vplyvu	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne
	☐ Áno	☐ Nie	☐ Čiastočne
Vplyv na dlhodobú udržateľnosť verejných financií v prípade vybraných opatrení ***	☐ Áno		☐ Nie
Vplyvy na limit verejných výdavkov	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne
Vplyvy na podnikateľské prostredie z toho vplyvy na MSP	☐ Pozitívne	☐ Žiadne	☒ Negatívne
	☐ Pozitívne	☐ Žiadne	☒ Negatívne
Mechanizmus znižovania byrokracie a nákladov sa uplatňuje:	☒ Áno		☐ Nie
Sociálne vplyvy	☒ Pozitívne	☐ Žiadne	☒ Negatívne
Vplyvy na životné prostredie	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne
	☐ Áno		☐ Nie
Materiál je posudzovaný podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov			
Vplyvy na informatizáciu spoločnosti	☒ Pozitívne	☐ Žiadne	☐ Negatívne
Vplyvy na služby verejnej správy pre občana, z toho	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne
	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne
vplyvy služieb verejnej správy na občana			
vplyvy na procesy služieb vo verejnej správe			
Vplyvy na manželstvo, rodičovstvo a rodinu	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne

10. Poznámky

Pozitívny vplyv na rozpočet verejnej správy vyplýva zo zavedenia novej dane zo sladených nealkoholických nápojov, s ktorou súvisí aj vyšší výber na dani z pridanej hodnoty.
Kvantifikovaný negatívny vplyv na rozpočet verejnej správy predstavujú výdavky na úpravu informačných systémov Finančného riaditeľstva Slovenskej republiky a na personálne zabezpečenie kapacít finančnej správy.

11. Kontakt na spracovateľa

Ministerstvo financií SR, sekcia daňová a colná, odbor nepriamych daní:

- JUDr. Ján Dancák, jan.dancak@mfsr.sk, 02/59583495
- Mgr. Michal Pavlovčík, michal.pavlovcik@mfsr.sk, 02/59583490

12. Zdroje

Pri príprave materiálu sa viedli interné diskusie v rámci dotknutých odborov Ministerstva financií Slovenskej republiky (ďalej len „MF SR“), Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky a Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky. Podkladom pri príprave návrhu zákona bola aj pracovná komunikácia a výmena údajov medzi uvedenými rezortmi. Pri vypracovaní doložky vybraných vplyvov vychádzalo MF SR aj z dostupných zdrojov MF SR a z analýz Inštitútu finančnej politiky. MF SR v rámci analýzy vplyvov na podnikateľské prostredie boli poskytnuté údaje Štátnou veterinárnou a potravinovou správou Slovenskej republiky a správcom zálohového systému pre jednorazové nápojové obaly.

13. Stanovisko Komisie na posudzovanie vybraných vplyvov z PPK č. 056/2024

(v prípade, ak sa uskutočnilo v zmysle bodu 8.1 Jednotnej metodiky)

Súhlasné Súhlasné s návrhom na dopracovanie Nesúhlasné

Uved'te pripomienky zo stanoviska Komisie z časti II. spolu s Vaším vyhodnotením:

K doložke vybraných vplyvov:

Komisia odporúča predkladateľovi v Doložke vybraných vplyvov v časti 8. Preskúmanie účelnosti doplniť dátum a kritéria hodnotenia účelnosti predkladaného materiálu.

Odôvodnenie: Preskúmanie účelnosti sa nastavuje po určitom čase, aby sa zhodnotilo, či a na základe akých kritérií bol cieľ naplnený.

Pripomienka neakceptovaná.

MF SR preskúma účelnosť návrhu zákona na základe podnetov orgánov finančnej správy vykonávajúcich správu daní.

Komisia žiada predkladateľa o vyznačenie uplatňovania mechanizmu znižovania byrokracie a nákladov v Doložke vybraných vplyvov v bode 9. Vybrané vplyvy materiálu.

Odôvodnenie: Návrh právneho predpisu zakladá podľa Analýzy vplyvov na podnikateľské prostredie náklady, na ktoré sa vzťahuje mechanizmus znižovania byrokracie a nákladov.

Pripomienka akceptovaná.

Vyznačené.

K vplyvom na podnikateľské prostredie

Komisia žiada predkladateľa o dopracovanie Analýzy vplyvov na podnikateľské prostredie v časti 3.1 Náklady regulácie.

Odôvodnenie: Ustanovenia právneho predpisu zakladajú novú daň zo sladených nealkoholických nápojov, ktorej odhadovaná výška nie je súčasťou kalkulačky a analýzy. Komisia odporúča predkladateľovi použiť najmä údaje z analýzy vplyvov na rozpočet verejnej správy v zmysle metodického postupu pre analýzu vplyvov na podnikateľské prostredie. Zároveň je potrebné doplniť odhad výšky nákladov spojených s úpravou informačných systémov dotknutých subjektov prostredníctvom ich oslovenia. V neposlednom rade je potrebné kvantifikovať zvýšené náklady na všetky dotknuté subjekty, číselný údaj týkajúci sa dotknutých subjektov je z nášho pohľadu výrazne podhodnotený.

Pripomienka neakceptovaná.

Novú daň zo sladených nealkoholických nápojov možno charakterizovať ako nepriamu daň zo spotreby sladených nealkoholických nápojov, pričom ňou bude zat'azená konečná spotreba sladených nealkoholických nápojov na území Slovenskej republiky. Dotknuté podnikateľské subjekty nebudú znášať daňové zat'azenie vyplývajúce z návrhu zákona. Návrh zákona ovplyvňuje tieto subjekty vo forme administratívnej zat'aze.

MF SR negatívny vplyv na dotknuté podnikateľské subjekty identifikovalo v rámci časti 3.4 Analýzy vplyvov na podnikateľské prostredie, ktorá bola taktiež predložená do PPK, avšak odhadom tohto vplyvu v tejto fáze legislatívneho procesu nedisponuje.

Počet dotknutých subjektov vychádza z údajov poskytnutých Štátnou veterinárnou a potravinovou správou Slovenskej republiky, ktorá eviduje uvedený počet subjektov. Iným číselným údajom MF SR nedisponuje.

Komisia žiada dopracovať časť Analýzy vplyvov na podnikateľské prostredie 3.2 Vyhodnotenie konzultácií s podnikateľskými subjektmi pred predbežným pripomienkovým konaním.

Odôvodnenie: V zmysle Jednotnej metodiky je predkladateľ povinný uviesť formu konzultácií tiež link na webovú stránku, na ktorej boli konzultácie zverejnené a zároveň je potrebné popísať hlavné body konzultácií a ich závery.

Pripomienka akceptovaná.

Dopracované.

Komisia žiada predkladateľa upraviť časť Analýzy vplyvov na podnikateľské prostredie 3.3 Konkurencieschopnosť a produktivita v Analýze vplyvov na podnikateľské prostredie.

Odôvodnenie: Navrhovaný materiál významným spôsobom negatívne ovplyvní náklady výrobcov exportérov a dodávateľov nápojov. Komisia má za to, že tento faktor negatívne ovplyvní ich produktivitu, ktorú je potrebné vyznačiť v časti 3.3 Vplyvy na konkurencieschopnosť a produktivitu. Materiál zároveň negatívne ovplyvní konkurencieschopnosť, ktorú je potrebné vyznačiť v dôsledku potenciálneho poklesu dopytu, znevýhodnenia MSP a v neposlednom rade medzinárodné znevýhodnenie voči krajinám, ktoré takúto daň nemajú zavedenú.

Pripomienka neakceptovaná.

Podnikateľské subjekty, ktorých ekonomická činnosť súvisí s výrobou alebo distribúciou sladených nealkoholických nápojov sú návrhom zákona na území Slovenskej republiky rovnomerne zaťažené. V prípade dodania preukázateľne zdanených sladených nealkoholických nápojov do zahraničia sa navrhovaná daň vráti exportérovi.

K vplyvom na rozpočet verejnej správy

Z dôvodu zvýšenia zrozumiteľnosti predkladaného materiálu pre verejnosť Komisia navrhuje v analýze vplyvov na rozpočet verejnej správy v časti 2.2.3. v tabuľke príkladov reprezentatívnych tovarov upraviť pôvodné názvy stĺpcov nasledovne:

- „Cena (eur)“ zmeniť na „Cena vrátane DPH (eur)“,
- „Daň (eur)“ zmeniť na „Daň zo SNN (eur)“,
- „Cena po zdanení (eur)“ zmeniť na „Cena po zdanení vrátane DPH (eur)“.

Pripomienka akceptovaná.

Upravené.

Návrh predpokladá pozitívny vplyv na rozpočet verejnej správy v dôsledku zavedenia dane zo sladených nápojov. Negatívny vplyv na rozpočet verejnej správy z dôvodu úprav informačných systémov bude zabezpečený v rámci schváleného limitu výdavkov kapitoly MF SR na rok 2024 a negatívny vplyv na počet zamestnancov bude vzhľadom na neplnenie limitu počtu zamestnancov kapitoly MF SR (organizácia FR SR) zabezpečený v rámci schváleného limitu na príslušné rozpočtové roky. V prípade naplnenia limitu počtu zamestnancov správca kapitoly MF SR uplatní požiadavku na navýšenie limitu počtu zamestnancov kapitoly MF SR a systemizácie príslušníkov finančnej správy. Uvedené berie Komisia na vedomie.

Vzaté na vedomie.

K sociálnym vplyvom

V časti 4.1.2 analýzy sociálnych vplyvov (Negatívny vplyv na hospodárenie domácností) Komisia odporúča uviesť ilustratívne príklady zdraženia reprezentatívnych položiek, ktoré by podliehali dani zo sladených nealkoholických nápojov.

Odôvodnenie: Predkladateľ v analýze sociálnych vplyvov konštatuje, že zdanenie zvýši ceny tovaru zaťaženého daňou. Nekvantifikuje priemerný rast výdavkov ovplyvnených skupín domácností ani veľkosť týchto skupín. V analýze vplyvov na rozpočet verejnej správy však uvádza príklady odhadovaného zdraženia reprezentatívnych položiek.

Pripomienka akceptovaná.

Doplnené o príklady reprezentatívnych tovarov.

K vplyvom na manželstvo rodičovstvo a rodinu

K hodnoteniu vplyvov na manželstvo rodičovstvo a rodinu Komisia odporúča predkladateľovi, aby v súlade s Jednotnou metodikou na posudzovanie vybraných vplyvov doplnil v závere predkladacej správy text, že predkladaný materiál má vplyv na manželstvo, rodičovstvo a rodinu.

Samotný návrh zákona o dani zo sladených nealkoholických nápojov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, má pozitívny vplyv na zdravú výchovu detí v rodine a zdravý životný štýl ako prejav určitej kultúrnej úrovne rodiny. Rodičia majú právo vychovávať svoje deti v súlade s vlastným náboženským a filozofickým presvedčením. Súčasťou tohto práva je aj právo byť bez vyznania, prípadne právo vyznávať určitý životný štýl. V rámci týchto životných štýlov je právo každej rodiny dbať o zdravé prostredie a zdravú výchovu detí v užšom zmysle, teda aktívne pristupovať a starať sa o zdravie detí stravovacími návykmi.

Komisia odporúča predkladateľovi, aby identifikoval v doložke vybraných vplyvov v bode 9. pozitívne vplyvy na manželstvo rodičovstvo a rodinu a vypracoval príslušnú analýzu vplyvov na manželstvo rodičovstvo a rodinu, ktorá je povinnou súčasťou predkladaného materiálu. Vplyvy na manželstvo, rodičovstvo a rodinu Komisia odporúča zhodnotiť najmä v bodoch 8.16 a 8.7.1.

MF SR berie na vedomie odporúčací charakter pripomienky komisie, avšak vzhľadom na rôznorodosť nákupov a preferencie životného štýlu domácností, nedisponuje relevantnými dátami na spracovanie analýzy.

14. Stanovisko Komisie na posudzovanie vybraných vplyvov zo záverečného posúdenia č.
(v prípade, ak sa uskutočnilo v zmysle bodu 9.1. Jednotnej metodiky)

Súhlasné Súhlasné s návrhom na dopracovanie Nesúhlasné

Uved'te pripomienky zo stanoviska Komisie z časti II. spolu s Vaším vyhodnotením: